Punkt 5
porządku obrad

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w 2021 r.

Od dnia 1 stycznia 2012 roku obowiązuje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2020 poz. 821 z późn. zm.). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu został wyznaczony jako podmiot wykonujący zadania z zakresu tej ustawy. Zobowiązuje ona gminy do realizacji szeregu zadań m.in.:

A. Współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej:

1) 10% - w pierwszym roku pobytu,
2) 30% - w drugim roku pobytu,
3) 50% - w kolejnych latach.

Na dzień 1 stycznia 2021 roku pomocą w formie pieczy zastępczej objętych było 36 dzieci z 23 rodzin, w tym 11 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 25 dzieci w rodzinach zastępczych. W przeciągu roku postanowieniami sądu pieczą zastępczą objęto 18 nowych dzieci z 9 rodzin. 7 dzieci zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej, a 11 w rodzinach zastępczych.

W ciągu roku 8 dzieci opuściło pieczę zastępczą:

- 3 powróciło do rodziny biologicznej z rodzin zastępczych,
- 1 zostało oddane do adopcji,
- 2 dzieci wróciło do rodziny biologicznej z placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 1 zostało umieszczone w DPS dla dzieci.
- 1 przebywając w placówce opiekuńczo-wychowawczej osiągnęło pełnoletność.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku w pieczy zastępczej przebywa 46 dzieci z 29 rodzin, w tym 15 dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych i 31 dzieci w rodzinach zastępczych.

Na podstawie zawartych z powiatem cieszyńskim porozumień określających zasady współfinansowania pobytu dzieci z terenu naszej gminy w pieczy zastępczej, Miasto Ustroń w 2021 roku poniosło koszty w wysokości 476.001,44 zł.

B. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności.

Zgodnie z art. 8 w/w ustawy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych należy zapewnić wsparcie i pomoc. Pomoc udzielana jest w formie:

1) pracy z rodziną – prowadzonej przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny
2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka – organizowanej przez placówki wsparcia dziennego i rodziny wspierające.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał dwóch asystentów rodziny jednego na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy, drugiego w formie umowy zlecenia. Asystenci

rodziny pełnią rolę profilaktyczną w systemie wspierania rodziny poprzez całościowe wspieranie rodzin zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Kierowani są do pracy z rodzinami, w których sytuacja dziecka wymagała wsparcia zewnętrznego. Nienormowany czas pracy asystentów odpowiadał realnym potrzebom i rytmowi życia poszczególnych rodzin objętych współpracą.

Pomocą asystentów rodziny w roku 2021 objętych było 25 rodzin, z czego 19 rodzin kontynuowało współpracę z lat poprzednich, 3 nowe rodziny, zostały zobowiązane do pracy z asystentem rodziny postanowieniem sądu, a 3 rodziny zobowiązane do pracy z asystentem decyzją Dyrektora MOPS.

W 2021 roku z 8 rodzinami zaprzestano współpracy (w 2 rodzinach osiągnięto założone cele oraz 5 rodzin wyprowadziło się z terenu gminy Ustroń, 1 nie podejmowała współpracy z asystentem).

Na dzień 31.12.2021 wsparciem asystentów rodziny objętych było 17 rodzin.

Na terenie Miasta Ustroń działa jedna placówka wsparcia dziennego którą jest Ośrodek Pracy z Dziećmi i Młodzieżą "Można inaczej"- prowadzony przez organizację pozarządową Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie "Można Inaczej". Ośrodek świadczy swoim podopiecznym usługi w zakresie pracy socjoterapeutycznej, pomocy w nauce szkolnej, organizacji zajęć profilaktyczno – rozwojowych, takich jak: zajęcia kulinarne, plastyczne, muzyczne, taneczne, sportowe, informatyczne oraz terapii zajęciowej. Specjaliści zatrudnieni w placówce prowadzą także poradnictwo dla rodziców dotyczących wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży. Przy Stowarzyszeniu działa Centrum Wolontariatu, z którym współpracują młodzi wolontariusze pomagając dzieciom w nauce oraz wspomagając organizację imprez wewnętrznych i zewnętrznych na rzecz placówki. Z pomocy ośrodka w 2021 roku korzystało przeciętnie 38 dzieci miesięcznie. Ośrodek kieruje również oddziałami i klubikami we wszystkich dzielnicach Miasta Ustroń, w których prowadzi działania profilaktyczne zapobiegające różnym formom niedostosowania.

Gmina posiada również placówkę prowadzącą zajęcia pozalekcyjne, którą jest Świetlica dla Dzieci i Młodzieży prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Rodzin „Ponad Granicami". Na świetlicy organizowane są zajęcia w dziedzinach edukacji i wychowania, kultury i sztuki, sportu i turystyki i innych przedsięwzięć rozwijających i kształtujących uznane społecznie wartości chrześcijańskie wśród dzieci i młodzieży.

Obie placówki realizują zadania zlecone przez gminę w ramach corocznego konkursu ofert.

C. Opracowywanie i realizacja gminnych programów wspierania rodziny Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w 2021 roku.

Z zadań zawartych w art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynika obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Ustroń na lata 2019 – 2021 został uchwalony przez Radę Miasta Ustroń dnia 31 stycznia 2019 r. (Uchwała nr III/42/2019).

Jako główny cel ustalono w nim tworzenie warunków umożliwiających realizowanie spójnego systemu na rzecz wzmacniania rodziny i opieki nad dzieckiem i rodziną. Założone w programie cele realizowane były przez szereg działań:

1. **Promowanie wartości rodziny i wzmacnianie jej potencjału rozwojowego i funkcji opiekuńczo-wychowawczej**

ze względu na sytuację epidemiologiczną związaną z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 większość imprez odbywała się on-line.

1.1.wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz rodzinnych spotkań szczególnie bezalkoholowych oraz umacniania więzi rodzinnych

1.2 Wspieranie wychowawczej roli placówek oświatowych, opiekuńczych, organizacji, kościołów i innych podmiotów to:

- realizowane przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia działania w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych, prowadzenie rehabilitacji i edukacji dzieci oraz zajęć dla dorosłych osób niepełnosprawnych przez Towarzystwo Opieki nad Niepełnosprawnymi,
- nauka empatii przez organizację pomocy słabszym i pokrzywdzonym – akcja „Prezent pod choinkę", zbiórki darów dla Domów dziecka, organizowanie zbiórek dla schronisk dla zwierząt, „Dzień przyjaciela", akcja „Zakręć się" – zbiórka nakrętek dal hospicjum,
- szkolenia i webinaria on-line organizowane przez szkoły dla dzieci, młodzieży i rodziców nt.: pomoc dla rodziców przy organizacji nauczania zdalnego, roli dziadków w wychowaniu dzieci, bezpieczeństwo dzieci w „sieci", , warsztaty „Emocje – moc słów", „Gdy ma się wszystkiego dość" – zajęcia nt. depresji, Artystyczny Program Profilaktyki Uzależnień „Antymina" , szkolenie „STRES. Techniki radzenia sobie dzieci i dorosłych",
- Edukacja ekologiczna - „Mogę! Zatrzymać smog – przedszkolaku złap oddech" propagowanie wiedzy na temat znaczenia czystego powietrza dla zdrowia i wpływu codziennych działań na jego jakość, Akcje sprzątania najbliższej okolicy
- Promowanie czytelnictwa przez organizację spotkań autorskich z pisarzami, przegląd twórczości literackiej dzieci i młodzieży „Lipa2021", konkursy szkolne min.: „Książki pachnące latem", cotygodniowe wakacyjne kiermasze używanej książki, projekt „Architektoniczne wakacje z biblioteką", „Narodowe czytanie". Miejska Biblioteka Publiczna w Ustroniu od sierpnia 2021 umożliwia czytelnikom darmowy dostęp do ebooków w serwisach Legimi, IBUK Libra oraz Ebookpoint BIBLIO.
- promowanie zdrowego stylu życia przez organizację zawodów sportowych w różnych dyscyplinach, szkoleń nt. zdrowego żywienia, akcji promujących wędrówki po górach np. „Włóczykije z jedynki", „Trzymaj formę", "Zdrowo żyć i aktywnym być".

- Pokazywanie dzieciom znaczenia tradycji poprzez zajęcia kulinarne, wspólne wyjścia na cmentarze, pieczenie pierniczków, pielęgnowanie tradycji świątecznych,
- Kształtowanie postaw patriotycznych poprzez uroczyste obchody świąt narodowych.

1.3 Umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych odbywało się w czasach pandemii w formie on-line, organizowano różnorodne konkursy plastyczne, literackie. Urząd Miasta Ustroń oraz Miejski Dom Kultury "Prażakówka" w Ustroniu organizowały cykl „Na szlaku COOLtury" głównym celem jest dostarczenie kultury i rozrywki poprzez media społecznościowe i internet, cyklicznie ukazywały się filmy, które pozwoliły on-line uczestniczyć w życiu kulturalnym miasta. W ramach tego cyklu ukazały się filmiki dot. np.: DIY prezenty na Dzień Babci i Dziadka, ozdoby świąteczne, koncerty on-line, relacje z wystaw w ustrońskich muzeach.

2. Rozwijanie form pomocy rodzinie w środowisku

2.1 zapewnienie miejsc w placówkach oświatowych możliwość umieszczenia dzieci w żłobku i oddziałach przedszkolnych na terenie miasta Ustroń.

2.2 dożywianie finansowanie przez MOPS posiłków dla dzieci organizowanych w szkołach i przedszkolach, wypłata przez MOPS zasiłków celowych i świadczeń pieniężnych na zakup żywności, całoroczne dożywianie potrzebujących organizowane przez Fundację św. Antoniego.

2.3 maksymalne wykorzystanie programów rządowych i pomocy materialnej o charakterze socjalnym - wypłaty stypendium dla uczniów, których rodzice posiadają niskie dochody, pomoc materialna potrzebującym, dowożenie do szkół uczniów zamieszkujących powyżej 3 km od szkoły.

2.4 wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków oraz o instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę, a także promujących rodzinę - organizacja warsztatów on-line dla rodziców i prelekcji z udziałem specjalistów, m.in. psychologa,

pedagoga, logopedy. Prowadzono szkolenia dla rodziców jak wzmocnić kompetencje wychowawcze, motywować do nauki i wspierać dziecko, jak pomóc dziecku w pokonywaniu problemów i trudności szkolnych. Upowszechnianie informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków oraz o instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę, a także promujących rodzinę min. Karta Dużej Rodziny. Nieodpłatne porady prawne – Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Można Inaczej", Fundacja Św. Antoniego. Rodziny potrzebujące pomocy mogły też skorzystać z pomocy w gabinecie psychoterapii prowadzonym przez Stowarzyszenie „Można Inaczej".

2.5 diagnozowanie przyczyn niewydolności rodzin wobec dzieci - współpraca szkół i przedszkoli z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Cieszynie i kuratorem sądowym. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna prowadzona w Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Można Inaczej". Poradnictwo dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością – organizowane przez Towarzystwo Opieki nad Niepełnosprawnymi.

2.6 udzielanie najuboższym rodzinom pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

- zasiłki celowe, okresowe, praca socjalna, pomoc rzeczowa, posiłki, poradnictwo itp.

3. zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży

3.1 działania profilaktyczne i interwencyjne związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

- szkolenia on-line dla uczniów, rodziców i nauczycieli

3.4 monitorowanie terenów placówek oświatowych, placów zabaw i parków

- patrole Straży miejskiej, pracownicy placówek oświatowych.

W 2021 r. na realizację zadań wynikających z ustawy o pieczy zastępczej tj. finasowanie pobytu dzieci w pieczy oraz zatrudnienie asystentów rodziny gmina przeznaczyła 546.517,00 zł.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ustroniu
mgr Zdzisław Dziendziel